

נוסח לא מתוקן

הכנסת השבע-עשרה
מושב שני

פרוטוקול מס' 308
מישיבת ועדת הכלכלה
יום שלישי, כ"ד בתמוז התשס"ז (10 ביולי, 2007), שעה 10:00

סדר היום : 1. הצעת חוק שירות נתוני אשראי (תיקון מס' 3), התשס"ז-2007, מ/279

נכחו :**חברי הוועדה** : גלעד ארזן – היו"ר

דוד טל

אמנון כהן

אבשלום (אבו) וילן (מ"מ)

מוזמנים :

- עו"ד תמר קלהורה	- מחלקת ייעוץ וחקיקה, משרד המשפטים
- דרור ארם	- רשות התאגידים, משרד המשפטים
- עו"ד נזי גנודי	- רשם העמותות, משרד המשפטים
- עו"ד אמון חאלד	- רשם העמותות, משרד המשפטים
- אריה כהן	- הנהלת בתי-המשפט
- עו"ד שי צרפתי	- הלשכה המשפטית, הנהלת בתי-המשפט
- כרמית בן אליעזר	- הנהלת בתי-המשפט
- עו"ד קרן ארבל	- בנק דיסקונט, איגוד הבנקים
- בועז רדי	- ממונה על רגולציה, בנק הפועלים, איגוד הבנקים
- עו"ד מיקי טמיר	- בנק לאומי, איגוד הבנקים
- רפי רוס	- ענף ארגון ושיטות בנקאי, אגף תפעול, בנק לאומי, איגוד הבנקים
- עו"ד דן קרני	- הבנק הבינלאומי, איגוד הבנקים
- עו"ד ארנה גב זיברסקי	- הבנק הבינלאומי הראשון, איגוד הבנקים
- עו"ד בני לרנר	- היועץ המשפטי, ויזה כ-א-ל, חברת כרטיסי אשראי
- עו"ד יורם ארן	- היועץ המשפטי, רשות ההסתדרות לצרכנות
- עו"ד יעל כהן-שאואט	- המועצה הישראלית לצרכנות
- תקוה חוה נוימן	- חברת הנהלה, איגוד הצרכנים
- גילת נוימן רפפורט	- איגוד הצרכנים

חברות למתן שירות נתוני אשראי

- עו"ד דן אבנון	- יועץ משפטי, בי-די-איי
- משה ברדוגו	- סמנכ"ל מידע, דן אנד ברדסטריט
- ניסים מכלוף	- מנכ"ל לב אמון יזמים בע"מ
- חיים סולימניאן	- מנהל שירות, לב אמון יזמים בע"מ

ייעוץ משפטי : אתי בנדלר

ניר ימין

יניב רוזנאי (מתמחה)

מנהלת הוועדה : לאה ורון**רשמת פרלמנטרית** : אירית שלהבת

הצעת חוק שירות נתוני אשראי (תיקון מס' 3), התשס"ז-2007, מ/279**היו"ר גלעד ארדן:**

בוקר טוב, אני מתכבד לפתוח את ישיבת ועדת הכלכלה. על סדר היום הצעת חוק שירות נתוני אשראי (תיקון מס' 3), התשס"ז-2007, הצעת חוק ממשלתית שעברה בקריאה ראשונה במליאת הכנסת. הוועדה קיימה כבר ישיבה אחת על הצעת החוק הזאת. בעצם אנחנו בישיבה אחת יותר מדי כבר.

מדובר בהצעת חוק חשובה שנועדה לקדם את המאטריה של Credit history שקיימת במקומות שונים בעולם, שיש לה שתי מטרות מרכזיות. החוק המקורי, חוק שירות נתוני אשראי, נועד מצד אחד לאפשר לשמור על מי שמוכרים באשראי, כדי שלא ייתנו אשראי לאנשים שהיסטוריית האשראי שלהם מלמדת שאינם עומדים בחובותיהם, ומצד שני למי שכן עומדים בהחזר חובותיהם לשפר את תנאי הריבית שהם משלמים, כי המציאות מראה שיש פערים גדולים בין הלוואה למשכנתה שיש נכס ממושכן בצדה ובין הלוואות רגילות לשוק הקמעונאי. אין ספק שהחוק הזה אמור לעודד את התחרות בתחום הזה.

מהחומר שקראתי, ואין צורך לחזור כאן על כל הדברים, הבנתי שהתברר לאחר שלוש שנים שהחוק לא השיג את מטרתו ומבקשים להכניס בו אי-אילו שינויים. לאחר שיוכנסו שינויים בחוק תבוא לאישורנו כמות גדולה יותר של שינויים בתקנות. היועצת המשפטית של הוועדה הציעה – ואני סבור שזאת הצעה ראויה – שגם התקנות ההן יעברו את הביקורת של ועדת הכלכלה.

אני לא רוצה לקיים מחדש את כל הדיון, כי אני במגמה לסיים את הדיון היום. אני מציע שנעבור לקריאת הסעיפים ונשמע הערות על כל סעיף, כי הדיון העקרוני התקיים כבר.

אתי בנדלר:

אדוני היושב-ראש, אם אתה תומך בהצעה הזאת – וראיתי שנציגת משרד המשפטים מהנהנת בראשה – הייתי מבקשת שיביאו הצעה שתעגן את זה.

תמר קלהורה:

זה מופיע בנוסח שהופץ לקראת הישיבה ושמונח בפני חברי הכנסת. הסכמנו לזה כבר בדיון הקודם. אנחנו נביא את התקנות החדשות לאישור ועדת הכלכלה.

אמנון כהן:

איזה קריטריונים אתם מורידים, בגדול?

תמר קלהורה:

עכשיו בדיוק אנחנו נכנסים לזה. בישיבה הקודמת קראנו את **סעיף 1**, שמבקש להכניס שינוי במידע שניתן לאסוף על מה שנקרא "מקור מוסמך". "מקור מוסמך" על-פי הגדרתו בחוק זה עסק גדול בעל מחזור של מעל 25 מיליון שקלים, שאנשים חייבים לו חובות.

אתי בנדלר:

כמו למשל חברת החשמל, חברות הסלולר, הרשויות המקומיות.

תמר קלהורה:

כמו למשל חברות שיווק למיניהן וכיוצא בזה.

אמנון כהן:

קמעונאים נכללים בזה, סופרמרקטים?

אתי בנדלר:

כן, בהחלט, אם יש להם מחזור גדול.

תמר קלהורה:

כל עסק שהמחזור שלו מעל 25 מיליון שקלים ומקיים את עסקיו בצורה של רשומה מוסדית.

אמנון כהן:

מכולת שכונתית לא יכולה להיכלל בזה?

תמר קלהורה:

היא לא מקור מוסמך, אלא אם כן עומדת בתנאים של ההגדרה בחוק.

היו"ר גלעד ארדן:

היא יכולה לרכוש את המידע מחברות לשירות נתוני אשׂראי, אבל לא תהיה מקור מוסמך. כל אחד יכול לרכוש מידע. הם אומרים מי יכול לספק מידע שלילי על היסטוריית אשׂראי של אדם, והתשובה היא או בנקים או גוף שהמחזור שלו מעל 25 מיליון שקלים, כי מניחים שזה גוף שלא עוסק באינטרסים אישיים לרדוף אנשים.

תמר קלהורה:

גם בשל כך, אבל יש גם דרישה נוספת, שינהל את רישומיו בדרך של רשומה מוסדית לפי פקודת הראיות. במכולת קטנה שרושמת חשבונות בפנקס, מעבר לכך שזה משהו קטן ולוקאלי מדי מכדי שיעניין מישהו, גם שיטת הרישום לא אמינה. לכן מכולת קטנה לא יכולה להיות מקור מוסמך.

אמנון כהן:

אבל אם הוא רוצה לקבל מידע?

תמר קלהורה:

אם המכולת רוצה לקנות מידע, היא יכולה. המכולת יכולה לפנות ל"דן אנד ברדסטרייט" למשל או ל"בי-די-איי" או לבעל רישיון אחר ולרכוש ממנו דוח על הלקוח.

היו"ר גלעד ארדן:

אם אני סתם רוצה לקנות מידע מאחת החברות המספקות שירות נתוני אשׂראי?

תמר קלהורה:

לא. סעיף 28 לחוק מגדיר את המטרות, והן מוגבלות: מתן אשׂראי.

אתי בנדלר:

אם למשל אתה רוצה להשכיר דירה שבבעלותך, אתה כן רשאי לברר לגבי השוכר הפוטנציאלי.

היו"ר גלעד ארדן:

ואיך בודקים את המטרה שלשמה אני מבקש את המידע?

אתי בנדלר:

עליך להצהיר על כך.

תמר קלהורה:

נדרשת הצהרה. אין יכולת מעבר לזה. אדם צריך להצהיר.

היו"ר גלעד ארדן:

נניח שיש לי חבר עיתונאי שרוצה לעשות כתבה על מישהו. הוא מבקש ממני לפנות ולהגיד שאני רוצה להשכיר לאותו אדם דירה, ואחר-כך אקבל מידע וזה יפורסם בעיתון.

תמר קלהורה:

זאת עוולה ונזיקין, בראש ובראשונה.

היו"ר גלעד ארדן:

אבל עיתונאי לא חייב לחשוף את המקורות שלו.

משה ברדוגו:

בדוח עיון מחובתנו לרשום את כל מי שהזמין את הדוח ומי שצפה בו. אתה רשאי להזמין על עצמך דוח עיון ורשאי לראות מי צפה בדוח. אם אדם הזמין עליך דוח שלא על-פי הוראות החוק - - -

היו"ר גלעד ארדן:

זה לא סוגר את כל הפרצה, אבל בסדר.

תמר קלהורה:

בסעיף 27 לחוק נקבע איסור לפרסם נתוני אשראי שהתקבלו מבעל רישיון, כלומר איסור לפרסם דוח בציבור. זאת התשובה, וזאת עבירה פלילית לפי סעיף 49(א)(4), שעונשה מאסר שלוש שנים או קנס הגבוה פי עשרה מסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין.

אתי בנדלר:

כבר בעת חקיקת החוק נתנו דעתנו לנושא הזה, שאין אפשרות אמיתית לסגור את האפשרות לעיון בדוחות.

תמר קלהורה:

יש הוראות שנותנות לכך מענה. זה גם עוולה אזרחית וגם עבירה פלילית.

לעניין סעיף 1, המקור המוסמך נכון להיום בסעיף 16(א)(6) לחוק רשאי למסור מידע על חובות, אך כתוב בסעיף: "... ואולם מקור מוסמך לא יעביר מידע לפי פסקה זו אלא לאחר שחלפו 90 ימים לפחות מהמועד שבו היה אמור החוב להיפרע וטרם נפרע". דנו בזה בישיבה הקודמת. אנחנו מבקשים למחוק את הסיפה, במטרה שניתן יהיה בתקנות לקבוע תקופה קצרה יותר, כלומר שלא יצטרך להמתין 90 ימים מיום שנוצר החוב עד שיוכל להעביר את המידע לבעל הרישיון. כרגע אנחנו לא בטוחים לגמרי מה התקופה שתיקבע. היועצת המשפטית העירה שאולי מן הראוי שזה יהיה 60 ימים.

היו"ר גלעד ארדן:

לגבי התאגיד הבנקאי אתם לא רוצים לקצר את תקופת 60 הימים?

תמר קלהורה:

לא.

היו"ר גלעד ארדן:

אם אתם לא רוצים לקצר את תקופת ההמתנה להעברת מידע מתאגיד בנקאי, קל וחומר שלא תרצו לקצר את תקופת ההמתנה לקבלת מידע מגופים אחרים, כי המידע מהבנק הוא הכי מסודר ביחס לגופים אחרים.

תמר קלהורה:

ייתכן. כרגע אני לא רוצה להתחייב. כפי שאמרתי בדיון הקודם, נשקול את זה. ציינתי בישיבה הקודמת, ואציין שוב למען הסדר הטוב, ששכרנו מומחה, את עו"ד דרור שטרומ שיעשה – וכבר עושה עבורנו – בדיקה של הנושא מהזווית הכלכלית, כדי שנביא לאישור הוועדה תקנות מסודרות ומבוססות גם מבחינה כלכלית. הוא יביא בחשבון את כל האינטרסים ויירד גם לרזולוציה הזאת – גם מבחינה כלכלית וגם מבחינת הפגיעה בפרטיות – וייעץ לנו מה המועד המדויק. "60 ימים" עולה בקנה אחד עם שאר התקופות. אני אומרת כאן שאינני משוכנעת שזאת התקופה הנכונה בהכרח, אבל נשקול את זה. הכוונה להוריד את הדרישה מהחוק ולהכניס דרישה בתקנות. גם לזה יש כבר תקדים בחוק. זאת המטרה של סעיף 1.

אתי בנדלר:

השאלה אם חברי הכנסת אכן מעוניינים שהקביעה הזאת תהיה בתקנות בלבד, ככל שתהיה, כי אם לא יובאו תקנות בנושא הזה לאישור הוועדה - - -

היו"ר גלעד ארדן:

למה לא יובאו?

אתי בנדלר:

הם לא חייבים לקבוע תקופה בתקנות. הרי אין כאן הגבלה. יש מדיניות של משרד המשפטים, ומובן מאליו שהמדיניות הזאת לא מחייבת בהמשך. לפיכך אם יחליט השר בבוא העת לא להביא תקנות בנושא הזה לוועדה זה אומר שאם חברת סלולר, לדוגמה, שהיא מקור מוסמך לצורך העניין הזה תטען שאני חייבת לה סכום כסף, או חברת כבלים, לדוגמה, תטען שאני חייבת לה כסף הרי החוב הזה, החוב כביכול הזה, הגם שאני כופרת בו, יופיע בדוח שלילי עליי כאילו אני באמת חייבת כסף, וזה עלול בפירוש לפגוע ביכולת שלי לקבל אשראי כלשהו.

לפיכך סברתי שאולי בכל זאת מן הדין שתיקבע הגבלה של 60 ימים כדי שבמהלך תינתן לי האפשרות לפחות להתדיין עם המקור המוסמך שטוען שאני חייבת סכום כסף כלשהו, לנסות להסיר במרכאות כפולות את רוע הגזירה. מרגע שזה יאושר, יש לזה השלכה מעבר לעימות ביני ובין המקור המוסמך.

היו"ר גלעד ארדן:

האם ייתכן שתאגיד בנקאי ימסור מידע אחרי 60 ימים ואילו מקור מוסמך אחר ימסור מידע אחרי מספר ימים קטן יותר?

תמר קלהורה:

את זה בדיוק אנחנו בודקים כרגע.

היו"ר גלעד ארדן:

הסברתם שהתקופה הזאת נועדה לאפשר לאדם להסדיר את המחלוקת שלו, לשלם או לא לשלם. אותו דבר צריך להיות כאן. מה ההבדל?

תמר קלהורה:

אין הבדל. אינני יודעת אם זה מספק את היועצת המשפטית לוועדה, אך לא עלה על דעתנו מעולם שלא לקבוע תקופת המתנה, ואני מוכנה להתחייב שנקבע תקופת המתנה.

היו"ר גלעד ארדן:

אולי נקבע כאן עכשיו "60 ימים".

תמר קלהורה:

הייתי רוצה לאפשר למומחה שלנו לתת חוות דעת כלכלית על המועדים שנקבעו. הסיבה לקבוע 90 ימים, כי נאמר לנו שמקובל במשק מוסר תשלומים של שוטף + 90 ימים, לכן רק אחרי 90 ימים אפשר לומר באמת שנוצר חוב. אנחנו רוצים לבדוק האם באמת כזעקתה, ואולי נדרשת תקופה קצרה יותר. בנקים – זה סיפור אחד, ואילו לגבי ספקי שירותים שיכולים בקלות רבה מאוד לנתק את השירות ולהפעיל סנקציות ייתכן שאפשר להסתפק בתקופה קצרה יותר. אני מבקשת לאפשר לנו גמישות, שזה ייקבע בתקנות. אני מתחייבת שתהיה תקופת המתנה סבירה. לא נביא תקנות שאין בהן תקופת המתנה ביחס למקור מוסמך, זו מעולם לא היתה כוונתנו.

היו"ר גלעד ארדן:

הסבירות כאן משתנה בין המלווה ללווה.

תמר קלהורה:

זה בדיוק העניין. מה שסביר לגבי בנקים אולי לא סביר לגבי ישות אחרת.

דן קרני:

אני מייצג את הבנק הבינלאומי הראשון. אנחנו אמורים להיות גוף שישתמש במידע הזה כדי להגביר את התחרות בין הבנקים דווקא על משקי הבית.

אחת הבעיות בהמתנה של 90 ימים, ולדעתי גם בהמתנה של 60 ימים, שהמידע כבר מיושן. כלומר הרצון שלנו להשתמש בו יהיה נמוך בהרבה ככל שהתקופה ארוכה יותר. בדרך כלל בכל הגופים המסודרים, הגופים הגדולים והמוכרים, אדם שחייב כסף מקבל על כך הודעה. אם הוא יודע שאכן תהיה לו בעיה עקב החוק הזה, הוא אמור להסדיר את זה תוך תקופה קצרה יותר, אבל אם אדע רק אחרי 60 ימים כבר אין טעם לכך, האיש כבר יהיה אחרי כל ההליכים. לא אתן קרדיט למישהו שאדע רק אחרי 60 ימים שהוא שרוי בבעיה במקום כלשהו. לכן יש צורך בתיקון. אנחנו רוצים להשתמש במידע, היינו מהדוחפים לקידום החוק.

היו"ר גלעד ארדן:

אין כאן הצעה לתקן את המידע שמועבר מהמערכת הבנקאית תוך פחות מ-60 ימים.

דן קרני:

נכון, וחבל.

היו"ר גלעד ארדן:

מוצע לשנות אולי רק את משך הזמן להעברת מידע ממקורות אחרים.

דן קרני:

אבל עדיין זה צעד חשוב קדימה אם נוכל לקבל מידע סמוך יותר ככל האפשר, לא למועד היווצרות החוב, אלא למועד פירעון החוב שלא נפרע.

דן אבנון:

אני מייצג את "בי-די-איי", חברה שהיא אחת מבעלי הרישיון. הנושא החשוב לנו יותר מכול הוא המהירות בה נוכל להגיב ולמסור מידע. אני מצטרף לדברים שאמר מר דן קרני מהבנק הבינלאומי הראשון. העיכוב הזה גורם לדוחות להיות לא רלוונטיים, שאף אחד לא ירצה להשתמש בהם. זה הדבר הקריטי ביותר, תקופות העיכוב. אם יש חוב שהוא שוטף + 90 ימים, אז מדובר על עיכוב של 90 ימים מעבר לשוטף + 90 ימים, כלומר 180 ימים מאז נוצר החוב. זה לא הגיוני. הדרישה למידע אשראי נעשית און-ליין.

היו"ר גלעד ארדן:

כלומר על-פי מה שהסבירה עו"ד קלהורה משרד המשפטים לא הבין בכלל את המאטריה.

דן אבנון:

עו"ד קלהורה מבינה את המאטריה היטב.

היו"ר גלעד ארדן:

העובדה שבמשק מתנהלים בשוטף + 90 ימים לא רלוונטית לקביעה כאן שהמידע יימסר 90 ימים מיום שלא פרעת את חובך. מה הקשר לשאלה תוך כמה זמן היית צריך לפרוע אותו לפני כן?

דן אבנון:

משרד המשפטים לאורך כל הדרך מנסה להגיע לאיזון, שאנחנו מאוד מעריכים אותו ומבינים את הצורך בו.

היו"ר גלעד ארדן:

גם אני מעריך אותו.

דן אבנון:

לפעמים יש לנו מחלוקת על המקום בו המשרד שם את האיזון, אבל ברור שצריך לעשות איזון. אולם כרגע המחסומים ששמו גורמים לחוק לא להמריא, זה כבר עובדה מוכחת.

היו"ר גלעד ארדן:

מישהו כאן מייצג את ארגוני הצרכנים? בבקשה.

יעל כהן-שאואט:

אני מדברת בשם המועצה הישראלית לצרכנות. גלשנו למידע שנמסר מתאגיד בנקאי, אך נדמה לי שכדאי להתייחס קודם כול למידע שנמסר ממקור מוסמך – כל אותן חברות גדולות שלכולנו יש חובות אליהן ושאלנו משלמים להן מדי חודש בחודשו באופן סדיר. אני מציעה לקרוא את התיקון של סעיף 16 מול התיקון של סעיף 19. סעיף 16 עוסק במידע שמותר לאסוף על-ידי נותן השירות, וסעיף 19 קובע איזה מידע מותר למסור למבקש. בסעיף 16 מבקשים בתיקון לבטל את המועד של 90 ימים. הציעה נציגת משרד המשפטים שההגבלה תעבור מן החוק אל התקנות. אנו מתקשים להבין את ההיגיון בהצעה הזאת, בשל מספר סיבות.

היו"ר גלעד ארדן:

ההיגיון, ששכרו יועץ ורוצים לאפשר לו להביע עמדתו בעניין הזה עד שיביאו את התקנות. זה ההיגיון.

יעל כהן-שאואט:

בתקופה שעד התקנת התקנות נהיה חשופים ושקופים. המכשיר הזה הוא פשוט רנטגן שיאפשר לראות - - -

היו"ר גלעד ארדן:

מה עם תקופת הביניים?

תמר קלהורה:

נעשה מה שעשינו כאשר החוק המקורי נכנס לתוקף – הוא נכנס לתוקף עם התקנות. התיקון הזה לחוק ייכנס לתוקף עם התקנות ולכן לא תהיה תקופת מעבר ריקה, תקופת ביניים ללא הסדר. ההסדר הישן יהיה בתוקף עד שייכנס ההסדר החדש, כלומר החשש שלך לא יתממש.

יעל כהן-שאואט:

הנושא חשוב מאוד וראוי שיופיע בחוק. חשיבות המגבלה הזאת, לוודא שאכן מדובר באדם שלא משלם את חובותיו, שלמרות שעברה תקופה של 60 או 90 ימים לא שילם. לי למשל יש סכסוך עם חברת אינטרנט שלקחה ממני את הציוד ואני לא רוצה לשלם לה דמי רישום. התנתקתי מהאינטרנט, אבל לטענתה היא צריכה להמשיך לגבות ממני. אני נותרת חשופה בגלל התיקון הזה. ועוד יותר, מכיוון שבסעיף 19 רוצים לאפשר העברת מידע לא רק משלושה מקורות מוסמכים – שזאת ההגבלה לגבי מסירת המידע – אלא אפילו רק ממקור מידע אחר. כלומר די שיש לי סכסוך משפטי עם חברת האינטרנט ואני נכנסת לרשימה האדומה. זה חמור מאוד ומסוכן מאוד.

היו"ר גלעד ארדן:

מה זאת אומרת שאת ברשימה האדומה? לא דומה מי ש-5 או 7 מקורות טוענים שחייב להם ומי שמידע כזה התקבל עליו מגוף אחד, כי לכל אחד מאתנו יכול להיות ויכוח עם חברה גדולה. זה לא אותו דבר.

יעל כהן-שאואט:

אבל אנחנו שקופים.

היו"ר גלעד ארדן:

אני לא מציע לפתוח מחדש את כל הדיון. אין ספק שעלולה להיות כאן פגיעה כלשהי בהגנת הפרטיות ובדברים נוספים, אבל זה עומד מול יתרונות אחרים של החוק. גם הממשלה וגם הכנסת מעוניינות לקדם את החוק הזה. אני סבור שהפתרון שמציעה עו"ד קלהורה יחד עם עו"ד בנדלר, שזה יעבור לתקנות, והתקנות הללו במילא יובאו לאישור הוועדה עם הצעת הממשלה על מספר הימים, הפתרון מספק. אם יבואו עם הצעה למספר ימים שנראה לך ולנו נמוך מדי, נוכל לא לאשר את זה, במקרה הגרוע.

יורם ארן:

אני מייצג את רשות ההסתדרות לצרכנות. אני מצטרף לדעתה של גברת יעל כהן-שאואט.

היו"ר גלעד ארדן:

אפשר להצביע על הסעיף?

אתי בנדלר :

אם אין עוד הערות לסעיף 1, אם אין הצעה לתקן אותו אפשר להצביע.

אמנון כהן :

מתי היועץ יגיש את המלצותיו למשרד המשפטים?

תמר קלהורה :

אנו שואפים להביא את התקנות בתחילת מושב החורף, בלי קשר לזה.

אתי בנדלר :

סעיף 1 מציע להסיר לחלוטין את המגבלה.

היו"ר גלעד ארדן :

אבל ההסרה הזאת לא בתוקף כל עוד התקנות לא יובאו לאישור הוועדה.

אתי בנדלר :

זה תלוי בסעיף התחילה.

היו"ר גלעד ארדן :

מי בעד? מי נגד?

הצבעה

בעד סעיף 1 להצעת החוק (תיקון סעיף 16 לחוק העיקרי) – 2
נגד – אין
נמנעים – אין
הסעיף נתקבל.

היו"ר גלעד ארדן :

סעיף 1 נתקבל.

תמר קלהורה :

סעיף 2 – תיקון סעיף 19

"בסעיף 19 לחוק העיקרי, בפסקה (1) –

- (1) ברישה, לאחר המילים "וכפי שקבע השר", יבוא: "ובאישור הוועדה";
- (2) בפסקת משנה (ד), הסיפה החל במילים "ואולם בעל רישיון" – תימחק;
- (3) בפסקת משנה (ה), הסיפה החל במילים "ואולם לענין פסקה זו" – תימחק;
- (4) בפסקת משנה (ו), הסיפה החל במילים "ואולם בעל רישיון" – תימחק.

בפסקה (1), זה בדיוק מה שדיברנו עליו, הבאת התקנות לאישור הוועדה.

אמנון כהן:

במקום השר?

תמר קלהורה:

לא, השר מכין את התקנות, והתקנות יבואו לאישור הוועדה, לא במקום: "כפי שקבע השר, ובאישור הוועדה". החוק היום לא מחייב את השר להביא תקנות על תוכן דוח האשראי לאישור הוועדה. בעקבות השיחה שלנו עם היועצת המשפטית של הוועדה, אנחנו מסכימים להביא את התקנות בנושא הזה לאישור הוועדה. מאחר וזה לא הופיע בהצעת החוק המקורית הסכמנו להוסיף את זה. זה המשמעות של פסקה (1), וזה מקובל עלינו לחלוטין.

פסקה (2) מתייחסת לנתונים מתאגיד בנקאי, למידע על התראות שיקים. אני מבקשת להחזיר אתכם לרגע לסעיף 16 לחוק. אחד מסוגי המידע השליילי שאפשר לאסוף על הלקוח זה מידע מבנק על התראה ששלח ללקוח לפי סעיף 2 לחוק שיקים ללא כיסוי. חוק שיקים ללא כיסוי מחייב בנק שללקוח שלו חזרו 5 שיקים לשלוח לו התראה. זה מה שאנחנו קוראים "התראות שיקים". קובע חוק שירות נתוני אשראי, שבעל רישיון שקיבל מידע על התראות שיקים לא יכול לכלול את המידע הזה בדוח האשראי, אלא אם כן הצטבר אצלו מידע על שתי התראות שיקים לפחות שנשלחו ללקוח במשך תקופה שאינה עולה על 12 חודשים.

בדקנו עם בעלי הרישיונות ועם הבנקים את העניין הזה, ואולי אחר-כך הם יציגו נתונים מדויקים, והתברר שמשמעות המגבלה הזאת שניתן לכלול מידע רק על חלק זעום מן הלקוחות. כלומר ייתכן שיהיו לאנשים שתי התראות שיקים אבל תוך 13 חודשים ולא 12 חודשים.

אתי בנדלר:

או התראת שיק אחת בתוך חמש שנים. זה המשמעות של התיקון שרוצים להכניס: ייכלל גם מי שחזר לו שיק אחד לפני 5 שנים.

קריאה:

לא, חזרו לו 5 שיקים. התראה מתקבלת רק אחרי שחזרו 5 שיקים.

אתי בנדלר:

נכון, סליחה, טעיתי. חזרו 5 שיקים לפני 5 שנים.

היו"ר גלעד ארדן:

ולא משנה בשל אילו טעמים השיק חזר?

אתי בנדלר:

רק בשל חוב, לא מטעמים טכניים.

תמר קלהורה:

לפני שנשמע מהגורמים האחרים את דעתם על התיקון אני מבקשת להבהיר, וזה נכון בכלל לסעיף הזה. המטרה שלנו בתיקונים האלה לאפשר גמישות רבה יותר במסירת המידע. אנחנו רוצים להוסיף גם מה שלא מופיע כאן, שלא נוגע להתראות שיקים אבל רלוונטי לגבי מקורות מידע אחרים, לאפשר להוסיף סכומים של חובות, ואולי גם מידע חיובי. אנחנו בהחלט שוקלים – וזה אחד הדברים שהמומחה שלנו יבדוק, וכבר בודק – לאפשר תוכן מידע שיאמר למשל שאם כל המידע שהצטבר על אותו אדם זה רק התראת שיקים אחת לפני 5 שנים אז אולי התקנות יקבעו שאי אפשר למסור את המידע. אבל אנחנו רוצים לאפשר גמישות, כי אם יש התראת שיקים ותיק הוצאה לפועל כן אפשר יהיה למסור את המידע. נכון להיום ההצטרות של כל המגבלות גורמת לכך שאנשים שהצטבר עליהם הרבה מאוד מידע שלילי יוצאים לכאורה נקיים.

יעל כהן-שאואט :

עדיין לא הבנתי את ההיגיון בהעברת הנושא הזה כולו לסמכות השר בתקנות באישור הוועדה.

אמנון כהן :

השר מביא, והוועדה צריכה לאשר. זה יבוא לכאן לדיון.

יעל כהן-שאואט :

למה לא לתקן ישירות את החוק?

תמר קלהורה :

זה לא נמצא בחוק אלא בתקנות. אנחנו לא רוצים להעביר את המגבלה של שתי התראות לתקנות, אלא למחוק אותה.

יעל כהן-שאואט :

חשבתי שגם את זה רוצים להעביר לתקנות.

אתי בנדלר :

עו"ד קלהורה הוסיפה, שכאשר תהיה התמונה כולה ייתכן שייקבעו מגבלות בתקנות. דהיינו אם יסתבר שהמידע השלילי היחיד על מי שנבדק ושבקשר אליו צריך למסור דוח נתוני אשראי הוא רק שלפני 5 שנים היתה כנגדו טענה על חוב אחד בלבד, או למשל התראה אחת על שיקים ללא כיסוי, ייתכן שאז בתקנות יחסמו את מסירת המידע, לא יראו את זה כמידע שלילי. זאת הבהרה חשובה מאוד, כי היא אומרת שאחרי שתיווצר התמונה כולה ניתן יהיה ליצור גמישות רבה יותר במסגרת התקנות לאור התמונה הכללית שתתקבל.

רפי רוס :

אני מבנק לאומי. אני רוצה לציין שחוק מושל"כ (חוק משיכת שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981) קובע כי לקוח מוגבל אחרי 10 שיקים שמחזירים לו. אם לא תהיה ההגבלה, למעשה "אשרוף" את הלקוח הזה אחרי שחזרו לו 5 שיקים, כי היום השימוש במידע הולך וגובר. אם לא תהיה ההגבלה שזה לא הנושא היחיד, ייתכן שאני "שורף" אותו יותר מאשר במקרה של חשבון מוגבל, וכאן זה נסחב למשך 5 שנים.

דוד טל :

זה נכון שאתם משחקים באש? כל פעם אתה שורף אותו, שורף אותו.

רפי רוס :

לקוח שמבקש היום לקבל משכנתה, אומרים לו : סליחה, אתה לא יכול לקבל משכנתה כי אתה מופיע ברשימה השחורה. אם יחזירו לו 5 שיקים, במשך 5 שנים לא יוכל לקבל משכנתה. לעומת זה, בחוק משיכת שיקים ללא כיסוי קבעו שהוא מוגבל רק אחרי שחזרו לו 10 שיקים. אני אומר את זה לתשומת לבכם.

יעל כהן-שאואט :

יש פער בין שני הדברים.

דן קרני:

יש את האידך גיסא של אותו דבר. אני רוצה לתת ללקוח משכנתה במחיר נמוך בהרבה, ואני רוצה לדעת שללקוח לא חזרו 5 שיקים. אם לא חזרו לו 5 שיקים, אתן לו במחיר נמוך יותר. תנו לי רק אפשרות להשתמש במידע הזה.

לגבי התראות לפי חוק משיכת שיקים ללא כיסוי, על-פי הוראות בנק ישראל אם מתיישנים שיקים בהתראה לא שולחים התראה נוספת, כי זה עולה כסף ובנק ישראל אומר שאין צורך. כלומר לא יהיו התראות נוספות. הדבר הזה מאבד כל משמעות. אנחנו רוצים להשתמש במידע כדי לתת אשראי זול יותר ללקוחות טובים, וזה אולי בניגוד לבנק לאומי.

היו"ר גלעד ארדן:

הבנק הבינלאומי מחפש להוזיל את הריבית, ובנק לאומי מחפש לא לתת הלוואות. כל אחד שם דגש במקום אחר.

דן קרני:

אנחנו רוצים להתחרות בבנק לאומי.

יורם ארן:

יש עוסקים רבים, בעלי עסקים שהחשבון על שםם. פעמים רבים כאשר הבנקים רוצים לזרז או ללחוץ על בעל עסק הם מחזירים 5 שיקים ואז שולחים מכתב: חזרו לך 5 שיקים, תיזהר.

תמר קלהורה:

אבל אנחנו לא מדברים כאן על בעלי עסקים. חוק שירות נתוני אשראי מבחין בין אנשים פרטיים, שכירים כמוני, ובין עוסקים מורשים, אנשים יחידים שעושים עסקים ופועלים כעוסק מורשה, ולגביהם יש בחוק שירות נתוני אשראי מה שנקרא "שירות מידע על עוסקים". לנציגי "בי-די-איי" ו"דן אנד ברדסטריט" שיושבים כאן יש גם רישיונות כאלה. כל מה שמדברים עליו כאן לא רלוונטי לגבי עוסקים, למרות שהם יחידים. המידע שם לא מוגבל. ההגבלה היחידה, שניתן לאסוף ולמסור עליהם מידע שנאסף כחוק. כל מה שאנחנו מדברים רלוונטי אך ורק לשכירים, למשקי בית.

דוד טל:

"משקי בית" לפי ההגדרה של בנק הפועלים או של בנק לאומי?

תמר קלהורה:

יש הגדרה מדויקת של "לקוח" – זה אדם פרטי.

בני לרנר:

אני היועץ המשפטי של "כ-א-ל". הסעיף הזה לא רלוונטי עבורנו, אבל אני רוצה להעיר משהו כ-officer of the court.

היו"ר גלעד ארדן:

מי שם אותך כ-officer of the court?

בני לרנר:

אני את עצמי, ואני מוכן שתפטר אותי מייד.

היו"ר גלעד ארדן:

אתה officer של "כ-א-ל" כפי שאמרת.

בני לרנר:

כפי שאמרת, אני לא מדבר בכובע של "כ-א-ל" כי אני רוצה להגיד דבר שלא רלוונטי אלינו.

אתי בנדלר:

אתה מדבר כידיד הכנסת.

בני לרנר:

לגבי מחיקת פסקת משנה (ד) בעניין ההתראות על משיכת שיקים ללא כיסוי, אני לא בטוח שלא ממהרים במקצת, בפרט שלא נאסף שום מידע ואין ניסיון. לא ידוע מה יקרה לאחר שייכנס לתוקף התיקון בעניין מסגרות האשראי ואיסור חריגה ממסגרות אשראי, אך זה ישפיע על היקף השיקים, והיקף השיקים ללא כיסוי, ומה יהיו כמויות השיקים וכן הלאה. חיכיתי שמישהו יעיר, אבל איש לא העיר. עו"ד קלהורה דיברה על כך שאם נדרשות שתי התראות במשך 12 חודשים, זה מספר זעום. ייתכן שזה בגלל שהיקף השיקים במשק – טוב שכך – לא גבוה יחסית. אבל לא הצטבר כל ניסיון – כי אין, זה נכנס לתוקף רק לפני שבוע – על היקף השיקים ללא כיסוי שיהיו במשק לאחר כניסת הוראת ניהול בנקאית (325) לתוקף. לכן הייתי נזהר.

היו"ר גלעד ארדן:

מה אתה מציע לכתוב כאן?

בני לרנר:

אינני יודע. אולי צריך להמתין בעניין הזה לסבב הבא של התיקונים.

היו"ר גלעד ארדן:

זה גם יבוא אחר-כך בתקנות לאישור הוועדה?

תמר קלהורה:

קודם כול, בין היתר לצורך הדברים האלה שכרנו את שירותיו של עו"ד שטרומ, כדי שייתן לנו תמונה מלאה על ההשלכות של הרפורמות האחרונות שנעשו במשק על הדברים האלה. כפי שאמרת שמענו כבר מבעלי הרישיונות ומהבנקים שיש במידע על התראת שיקים אחת תועלת רבה לצורך המטרות של החוק. אנחנו נביא בפני הכנסת התייחסות למשמעות של הנתון הזה לעומת הנתונים האחרים. זאת הסיבה שלא הבאנו תקנות, כי כרגע אנחנו לא יודעים עדיין מה לכתוב בהן בדיוק. שמעתי את שאמרת. אני יכולה לומר שנשקול את זה.

בני לרנר:

כל מידע שעו"ד דרור שטרומ יביא לא רלוונטי כי אין ניסיון על מה שהולך להיות בשוק. זה דבר חדש שלא היה מעולם.

תמר קלהורה:

עד שהתקנות האלה יגיעו יצטבר כבר ניסיון של כחצי שנה. אנחנו רוצים לאפשר את המידע הזה. נכון להיום המגבלה הזאת הופכת את המידע הזה ללא קיים.

היו"ר גלעד ארדן:

אני סבור שזה לא כל-כך רלוונטי, כי להוראה של המפקח על הבנקים יש מספר מטרות ואם יהיו אנשים שיחליטו להתעלם מן המטרות האלה ולא יחתמו על מסגרות אשראי עם הבנק שלהם ויחזרו להם שיקים, אין מה לעשות, אז הם אכן אנשים שצורכים מעבר ליכולת ההחזר שלהם כנראה.

בני לרנר:

נכון, אבל בתיקון אחד, שזה לא יקרה רק למי שלא חתם על מסגרת אשראי בבנק, אלא יקרה כעת כנראה יותר למי שחרג מהמסגרת. אם עד היום לאדם היתה מסגרת והוא חרג ממנה אז הבנק העלים עין, נתן לו לחרוג מן המסגרת. כיום זה יהיה הרבה יותר קשיח.

היו"ר גלעד ארדן:

לא נכון. הרי על מה התקוממנו? על שהבנקים מצאו דרך לעקוף את ההנחיה. אם עד התיקון לאדם היתה מסגרת אשראי שאילו חרג ממנה היו מחייבים אותו בריבית גבוהה יותר, הרי עכשיו הבנקים הזמינו את כולם לחתום איתם על הסכמים שמעגנים מסגרת אשראי, שעד סכום X ידוע שתשלם כך וכך ריבית, ובין סכום X לסכום Y תשלם ריבית אחרת. נכון שהם לא יכולים להעמיד לו באופן חד-צדדי מסגרת כמו בעבר, אבל זו בדיוק מטרת ההוראה, שאנשים לא יצרכו. ואם זה מעבר למסגרת שהבנק היה מוכן לתת לו בריבית הגבוהה יותר, מה שפעם היה הריבית החריגה, אז האיש הזה אכן צורך מעבר ליכולת שלו להחזיר.

תמר קלהורה:

בוודאי שצריך לדווח עליו.

היו"ר גלעד ארדן:

אם חוזרים לו שיקים כי הוא כבר מעבר למסגרת שנקבעה לו – צריך לדווח. נכון שכ-10-8 אחוזים מן הציבור לא חתמו על מסגרות. מי שישדיר את זה בחודשים הקרובים ישדיר, ומי שלא זה בעיה שלו. אי אפשר כל הזמן להתבסס על כך שהאזרחים כאילו לא חיים כאן ועושים כרצונם.

בני לרנר:

אתה צודק. אבל השיקול של משרד המשפטים במחיקת פסקת משנה (ד) נבע מן הטענה שמספר האנשים שקיבלו שתי התראות במשך שנה אפסי ולפיכך ההגבלה הזאת מיותרת. נניח לצורך העניין שהיקף גדול מאוד של לקוחות היו מקבלים שתי התראות בשנה, האם משרד המשפטים היה מציע למחוק את הסעיף? כנראה לא.

תמר קלהורה:

אני לא מבינה את הבעיה. הבעיה שלנו עם המגבלה הזאת, שהיא לא מאפשרת למטרות החוק להיות מושגות. לכן אנחנו רוצים להסיר אותה. אילו קיבלנו מידע מבעלי הרישיונות שהמגבלה משיגה את מטרתה לא היינו רוצים להסיר אותה. אני לא מבינה את הדברים האחרונים שאמרת מכיוון שברור מאוד מה אנחנו רוצים לעשות ולמה.

דוד טל:

אדוני היושב-ראש, אני רוצה להזכיר לכולנו, החוק הזה נחקק ב-2002 ונכנס לתוקף ב-2004. כאשר חוקקנו אותו, ואז הייתי חבר בוועדה הזאת, היה רב הנסתר על הנגלה. מה שעושה משרד המשפטים, וכנראה במשך הזמן זה יילך ויתהווה, החוק הזה הוא עדיין ינוקא, רק תינוק שנולד, ועם הזמן יוכנסו כל מיני שינויים במשק, כפי שצוין כאן, למשל לגבי מסגרות אשראי, כל מיני שינויים כאלה ואחרים, ותוך כדי תנועה משרד המשפטים צריך לעקוב אחרי מה שקורה ומדי פעם בפעם לתקן את הטעון תיקון. מה שמשרד המשפטים אומר היום הוא לא המילה האחרונה. ייתכן שבעוד שנה או שנתיים יתקנו תקנות שישלימו וישנו, ואולי יבקשו לשנות את החוק בתיקון

כזה או אחר. עלינו לאפשר לחוק הזה להתהוות. לאחר שיהיה מגובש פחות או יותר, אז התיקונים יהיו כבר זעירים מאוד ומינוריים.

יעל כהן-שאואט:

אני רוצה לחזק את שאמר אדוני ושומר נציג "כ-א-ל" בעניין ציבור הצרכנים. לציבור הצרכנים ייקח זמן מסוים להפנים את החוק החדש על איסור חריגה ממסגרות אשראי.

היו"ר גלעד ארדן:

אמרה עו"ד קלהורה שתחלוף רק חצי שנה עד שיביאו את התקנות.

יעל כהן-שאואט:

ייתכן מאוד שבתקופה הקרובה נראה החזרה של הרבה מאוד שיקים כתוצאה מהכניסה לתוקף של החוק.

היו"ר גלעד ארדן:

התייחסתי לזה.

יעל כהן-שאואט:

לכן הסרה מיידיית של המגבלה הזאת עלולה לגרום נזק.

היו"ר גלעד ארדן:

אבל ההסרה המיידיית לא נכנסת לתוקף, אלא כאשר יוגשו התקנות.

יעל כהן-שאואט:

היא אמרה שזה לא יהיה בתקנות.

תמר קלהורה:

אסביר שוב, כל שינוי שמוכנס בחוק לא ייכנס לתוקף לפני שיאושרו התקנות. זאת המטרה של הוראת המעבר. לכן לא ייתכן שמה שמופיע היום בחוק יימחק ולא יהיה לו מענה בתקנות.

דוד טל:

ולא יקרה שהתקנות יעברו ללא אישור ועדת הכלכלה.

אמנון כהן:

אדוני היושב-ראש, הצבענו על הסעיף הראשון אבל בינתיים קיבלתי הערה ורציתי לשאול את עו"ד קלהורה על גובה הסכום שהאזרח חייב בשיק. נניח שלא שילם 100 שקל וכתוצאה מכך נכנס לרשימה שלילית. האם יש התייחסות לגובה הסכום?

תמר קלהורה:

לא, היום החוק לא מאפשר להתייחס לזה. זה אחד התיקונים שאנחנו רוצים להכניס, שמופיע בפסקה הבאה. אחד הדברים שאנחנו רוצים לעשות, לכתוב סכומים. זה לא רלוונטי לעניין התראת השיקים, כי מה שחשוב בהתראת השיקים זה העובדה שחזרו 5 שיקים בתוך פרק זמן קצר מאוד ויצאה התראה, אבל זה כן רלוונטי לעניין מרבית הנתונים השליליים האחרים, כמו חוב לבנקים או חוב למקור מוסמך וכולי.

התחלנו לחשוב על העניין הזה ואז התעוררה אצלנו השאלה האם יהיה דיווח בדוח האשראי על כל חוב. זאת בהחלט שאלה. האם גם חוב של 50 שקל או של 100-200 שקל צריך להתפרסם בדוח האשראי, או שמא רק חובות גבוהים, ואם כן מה הרף? זאת בהחלט שאלה.

היו"ר גלעד ארדן:

אם יידעו מה גובה הרף אז אנשים יקפידו לא להחזיר הלוואות וחובות שמתחת לגובה הרף.

תמר קלהורה:

יש לזה כל מיני השלכות. זה אחד הדברים שנבדוק. כבר עכשיו אני יכולה לומר שאני לא פוסלת על הסף אפשרות שנאמר בתקנות, בסעיף 43 העוסק בתוכן הדוח, שאפשר לכלול מידע על חובות רק מסכום מסוים. אנחנו מודעים לבעיה שזה יוצר בדיווח על חובות קטנים.

דוד טל:

כלומר לא על-פי מספר השיקים שחזרו.

תמר קלהורה:

התראת שיקים זה חזרה של 5 שיקים, בלי קשר לגובה החוב.

דוד טל:

יכולים לחזור 10 שיקים על סך 25 שקלים כל אחד, לעומת חזרה של שיק אחד על סך מיליון דולר.

תמר קלהורה:

זה לא רלוונטי. מבחינתנו הסכומים לא רלוונטיים, לא להתראות ולא למידע מבנק ישראל על הגבלת החשבון, כי מה שחשוב שם זה עצם העובדה שיצאה לך התראה ושחשבוך הוגבל. בפרטי המידע הללו, לפחות על-פי תפיסתנו, לא חשוב כל-כך סכום השיק.

דוד טל:

אני חולק עלייך, עם כל הכבוד. מה שמערער את האיתנות הפיננסית של אדם שאני רוצה לבדוק אם יכול או לא יכול לשלם לי, האם כדאי לי לתת לו הלוואה, אם אני יודע שנתן ולו רק שיק אחד על סך מיליון דולר והשיק חזר. לעומת אמנון כהן שנתן 10 שיקים על סך 25 שיקים כל אחד שחזרו וזה לא מערער את האיתנות הפיננסית שלו, אבל מיליון דולר משמעי הרבה יותר.

תמר קלהורה:

אולי כן ואולי לא, כי אם לאדם אין כיסוי ל-5 שיקים בסך 25 שקלים כל אחד אז אולי לא תמכור לו גם לחם במכולת.

דוד טל:

נכון, אבל הלכת עכשיו לדוגמה הקיצונית כדי לחדד. אני יכול ללכת לדוגמה קיצונית בצד השני, ואני לא רוצה להגיע לשם.

תמר קלהורה:

אנחנו פועלים במסגרת האיזונים של חוק שיקים ללא כיסוי. חוק שיקים ללא כיסוי קובע שמוציאים התראת שיקים רק לאחר שחזרו 5 שיקים, לא אחרי שחזר שיק אחד גדול. לצורך העניין השוק יודע מה זה התראת שיקים ונותן לזה משקל, אולי בלי קשר לגובה הסכום.

דוד טל:

עוצמת המשקל שייתנו, לדעתי, תהיה גדולה יותר לסכום ענק מאשר לסכום זעום.

תמר קלהורה:

אם הכנסת תחשוב שגובה החוב רלוונטי גם לגבי המידע הזה, אדרבה. אנחנו כרגע סבורים שזה לא רלוונטי. אני רק ביקשתי להפיס את דעתו של חבר הכנסת אמנון כהן, שבהחלט אנחנו מודעים לכך.

אמנון כהן:

זה יבוא לידי ביטוי בסעיף 43 בתקנות?

תמר קלהורה:

זה יבוא לידי ביטוי בתקנות. אנחנו מודעים לעובדה שאולי לא צריך לדעת על כל חוב בכל סכום שהוא.

דוד טל:

לפי הבעת פניו, לא הצלחת להפיס את דעתו.

אתי בנדלר:

תקנות לפי איזה סעיף?

תמר קלהורה:

התקנה שמסדירה את תוכן המידע היא תקנה 43, על-פי סעיף 19 לחוק שיובא לאישור הוועדה.

אתי בנדלר:

אני מזכירה שוב, אין לי פתרון לסוגייה הזאת, אבל ככל שמעבירים נושאים – הנושא זה לא מועבר כי לא היה כלול מלכתחילה – מהוראה בחוק לשיקול דעת של השר בתקנות שהוא רשאי להתקין, ואכן באישור ועדת הכלכלה, אם ירצה השר יתקין תקנה בעניין הזה, אם לא ירצה לא יתקין תקנה בעניין הזה, אם ירצה לכלול את הנושא הזה בתקנות יציע לכלול, אם לא ירצה זה לא ייכלל מלכתחילה בתקנות.

היו"ר גלעד ארדן:

אז התקנות לא יאושרו כאן.

אתי בנדלר:

אבל אז אנחנו עלולים בכלל לא לזכור שהוועדה דרשה להכניס את התיקון.

היו"ר גלעד ארדן:

לא יהיה אז יושב-ראש רציני שקורא את הפרוטוקול של הדיון מהישיבה הקודמת?

תמר קלהורה:

את אומרת שייתכן שבסופו של דבר אחרי העבודה שנעשה נגיע למסקנה – ואני לא אומרת שכך יהיה – שדברים שאנו סבורים היום שצריך להכניס, למשל גובה החוב, אולי נחליט שאינם רלוונטיים ואז לא נביא את זה ולכן במילא כל הבעיות הללו לא יתעוררו.

אמנון כהן:

אפשר להכניס את זה היום בתוך התיקון לחוק?

אתי בנדלר:

אם אתה משוכנע שצריך להיקבע סכום מינימלי על מנת שחוב ייכלל בדוח אשראי אז צריך לקבוע: "ובלבד שלא יכללו בדוח האשראי פרטים על חוב אלא בסכום מינימלי שייקבע בתקנות". זה מחייב את השר להתייחס לנושא הזה.

משה ברדוגו:

אם הבנק סירב לכבד שיק על סך 100 שקלים, למה שיכבד שיק על סך מיליון שקלים?

אתי בנדלר:

חבר הכנסת אמנון כהן דיבר כרגע רק על חוב למקור מוסמך, כלומר לחברות מסחריות.

תמר קלהורה:

לגבי מקור מוסמך, אני חוזרת ואומרת, זה המקום שבו התעוררה השאלה בראש ובראשונה.

היו"ר גלעד ארדן:

למה לא לציין את גובה החוב ומי שמתבקש לתת אשראי יחליט האם הוא מתחשב בכך שמצא חוב של 30 שקלים שאדם לא שילם לאינטרנט, ואיך הוא מתחשב בזה. כל אחד יחליט בהתאם לרצונו. אם אני מבקש עכשיו הלוואה של חצי מיליון שקל ורואים שיש לי חוב של 70 שקלים לחברת אינטרנט, אני מניח שזה שיקול שלא ישליך על העניין.

דן אבנון:

אנחנו ביקשנו את זה לאורך כל הדרך.

דן קרני:

כמי שרוצים לתת אשראי, חשוב מאוד שנדע את גובה החוב.

אתי בנדלר:

קשה לי לשחזר כרגע את כל הדיונים העמוקים מאוד שהיו בוועדה המשותפת שהכינה את החוק הזה לפני למעלה מ-7 שנים.

דוד טל:

עם היועצת המשפטית עו"ד טנה שפניץ.

אתי בנדלר:

נכון, עו"ד טנה שפניץ, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, הובילה את הנושא מטעם משרד המשפטים.

היו"ר גלעד ארדן:

היא הטילה עליך לחץ כבד ואז הסכמת לתמוך. נכון?

דוד טל:

ואז הקמתי ועדת משנה לצורך העניין, על התשלום לבנקים, ולא קיבלתי את ההצעות שלהם.

אתי בנדלר:

מכל מקום, היו דיונים רציניים מאוד האם צריך לחשוף בדוח אשראי גם את סכומי החובות. היתה לזה התנגדות מקיר אל קיר, אם זכרוני אינו מטעה אותי, והתלבטו האם לאפשר דירוג אשראי.

היו"ר גלעד ארדן:

בשביל מה עשו את כל החוק הזה בכלל?

אתי בנדלר:

בסופו של דבר הוכנס סעיף שמאפשר לקבוע רק דירוג אשראי. יבדקו את סכומי החובות המצטברים של אדם ועד סכום מסוים יקבל דירוג A או B או C.

היו"ר גלעד ארדן:

דירוג עלול תמיד ליצור עוול גדול יותר מאשר ידיעת האמת לאשורה.

אתי בנדלר:

זה ויכוח ערכי שאתם צריכים להכריע בו. אינני יודעת אם נמצאים כאן כל הנציגים שיכולים לתת מענה לכל השיקולים שיובאו בחשבון בנושא הספציפי הזה.

משה ברדוגו:

לא נמצאים כאן כל הנציגים. ברשותכם הייתי רוצה להציג את הצד של בית העסק או החברה שצריכה לתת אשראי. יש כאן נציגים של הצרכנים, של הבנקים, של גופים חברתיים כאלה או אחרים. אני נציג "דן אנד ברדסטריט". אני אמנם מאוד אינטרסנט, אבל בואו נסתכל גם על הצד שכנגד.

דוד טל:

למען הגילוי הנאות רציתי לדעת מאין אתה.

משה ברדוגו:

צריך להסתכל על הצד שצריך לספק את האשראי ללקוח, על מי שנפגע, מי שבסופו של דבר חוזרים השיקים שנתנו לו. מדובר על סדר גודל של 400-500 אלף שיקים חוזרים בחודש. למה צריך להמשיך לקיים דבר כזה? למה צריך לאפשר מדינה שמספר החשבונות המוגבלים בה כ- 6,000-10,000 חשבונות בחודש? מישהו נפגע, מישהו עומד מאחורי זה. יש כאן נציגים של הצרכנים, אבל מי עומד מאחורי בית העסק שנפגע וצריך לשלם מכיסו, וכמה עסקים וחברות נפגעים כתוצאה מזה? אנחנו מדרגים חברות ועסקים ואני יכול להגיד לכם שהרבה מאוד חברות ועסקים נקלעים למצוקה קשה מאוד בשל כך שאנשים לא מכבדים את השיק שנתנו. השיק לא בא סתם, אלא זה כסף. אם רשמת שיק, זה אומר שהתחייבת על דבר מסוים. למה לא תכבד אותו? נכון שיייתכנו מקרים שאדם שוגה או נקלע לבעיות כאלה או אחרות, לכן צריך למצוא איזונים, אבל אסור לאבד את הגבול ולזכור אך ורק את הצד של הצרכן.

היו"ר גלעד ארדן:

ייצגת אותם טוב יותר מאשר היו מייצגים את עצמם.

אני מציע שנצביע על הסעיף מתוך הבנה שבמילא המצב הנוכחי לא ישתנה עד שלא יובאו תקנות. אנחנו מבקשים במפורש שהתקנות יתייחסו גם לעניין שהעלה חבר הכנסת כהן.

תמר קלהורה:

פסקת משנה (ה) שאנחנו מבקשים למחוק את הסיפה שלה, בפסקה 2(3) להצעת החוק, מתייחסת לסוגיית גובה החוב. פסקת משנה (ה) בסעיף 19(1) מדברת על מה מותר לבעל רישיון לכלול בדוח ביחס למידע על חובות לבנקים או למנפיקי כרטיסי חיוב. לא מדובר כאן על שיקים חוזרים, אלא על חוב לבנק או חוב לחברת כרטיס האשראי.

סעיף 19 קובע שמותר למסור היום רק את המועד של משלוח ההתראה, שהבנק מודיע ללקוח שיש לו חוב ואם לא ישלמו מייד ינקטו נגדו בצעדים. היום מותר למסור רק את מועד משלוח ההתראה ואת סוג השולח, כלומר אם זה בנק או מנפיק כרטיס חיוב. כלומר, החוק היום לא מאפשר לבעל רישיון למסור מידע על גובה החוב.

כדי שנוכל להכניס תקנות על גובה החוב חייבים למחוק את הסיפה הזאת, כי אחרת לא נוכל לעשות כן. זאת המטרה של פסקה 3(3) בסעיף 2 להצעת החוק. אנחנו רוצים לאפשר את זה בכפוף לכל מה שדובר כאן.

בפסקה 4(4) בסעיף 2 בהצעת החוק מדובר על נתונים ממקור מוסמך. זה נועד לבטל את דרישת ההצלבה. היום לגבי מקור מוסמך לא רק צריך להמתין 90 ימים, אלא בעל הרישיון, אם יש לו מידע על מקורות מוסמכים, חייב שיהיה לו מידע משלושה מקורות מוסמכים שונים, שלושה חובות ממקורות מוסמכים שונים. זאת דרישה שאינה לחלוטין את החוק.

משה ברדוגו:

לא היה אפילו אדם אחד שעמד בקריטריון הזה.

תמר קלהורה:

אנחנו רוצים למחוק את זה. אני אומרת שוב, בתקנות נשקול וייתכן שנביא הסדר משולב, שאולי יביא בחשבון גם את גובה החוב שמדובר בו, ואולי לא. אולי הגישה בסופו של דבר תהיה פתוחה וגורפת לחלוטין. אבל הכוונה למחוק את זה.

היו"ר גלעד ארדן:

זאת סתם קביעה שרירותית. מה זה אומר? ואם יש לאותו אדם שני חובות גדולים לשני עסקים ולא לשלושה?

תמר קלהורה:

החוק נחקק בסוף שנת 2001 והתקנות הוגשו רק ב-2004. באותו מועד עדיין לא היה לנו מושג ברור על דרישות האבטחה שנדרוש. בתחילת הדרך היה חשש אדיר מטעויות, גם לגבי הגופים המוסדיים, גם לגבי הבנקים, בוודאי לגבי מקורות מוסמכים. לכן הוסיפו כל מיני דרישות של הצלבה וכולי, שבמבט לאחור התברר שהיו מוגזמות.

אומר נציג "דן אנד ברדסטריט", ואולי גם נציג "בי-די-איי", אני מניחה שאצלכם התמונה לא שונה, שאין מידע כזה, אין מידע על אנשים עם חובות למקורות מוסמכים כי בעצם אין אנשים שיש להם חובות לשלושה גופים שונים.

היו"ר גלעד ארדן:

הוא אינטרסנט וזה זכותו. האם בדקתם מקרוב שהמגבלה הזאת אכן מביאה לכך שאף אחד כמעט לא נכנס לקריטריונים הללו?

תמר קלהורה:

לרשם שירות נתוני אשראי, שהוא הגורם המפקח, אין סמכות לבדוק את הדברים הללו.

דן אבנון:

אני מצהיר כאן שאנחנו מוכנים לפתוח הכול בפניכם כדי שתראו שכל הדברים עליהם אנו מתלוננים הם ברי קיימא.

היו"ר גלעד ארדן:

לא נמצאת כאן נציגת רשם שירות נתוני אשראי?

תמר קלהורה:

היא לא נמצאת כאן היום, אבל במילא זה דבר שהרשם לא מוסמך לבדוק.

משה ברדוגו:

אנחנו מוכנים לפתוח את הדברים, אין לנו שום בעיה.

תמר קלהורה:

אין לי גם סיבה שלא להאמין לכם.

היו"ר גלעד ארדן:

נצביע על סעיף 2, על ארבעת פסקאותיו. מי בעד? מי נגד?

הצבעה

בעד סעיף 2 להצעת החוק (תיקון סעיף 19 לחוק העיקרי) – 2

נגד – אין

נמנעים – אין

הסעיף נתקבל.

היו"ר גלעד ארדן:

סעיף 2 נתקבל.

תמר קלהורה:

סעיף 3 – תיקון סעיף 31 לחוק העיקרי

"בסעיף 31 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

(ז) גילה מי שמסר מידע לגבי לקוח לבעל רישיון כי נפלה טעות במידע שמסר כאמור, או שהמידע תוקן או שונה בהתאם להוראת חיקוק או לפי פסק-דין של בית-משפט או הוראה של רשות מוסמכת, יודיע על כך לכל בעל רישיון שמסר לו מידע כאמור מיד לאחר שגילה את הטעות; נמסרה לבעל רישיון הודעה כאמור יודיע על כך ללקוח, בהקדם האפשרי, יתקן את הטעות במאגר המידע שלו וימסור דוח אשראי מתוקן בהתאם להוראות סעיף קטן (ו)."

היו"ר גלעד ארדן:

למה לא קבעתם תוך כמה זמן הוא צריך לתקן את הטעות?

משה ברדוגו:

זה קבוע בתקנות – תוך 30 ימים.

דוד טל:

יש גם סנקציה אם לא תיקן?

תמר קלהורה:

כל החוק מלא סנקציות.

דוד טל:

אם בעל הרישיון קיבל מידע על טעות שנפלה ולא תיקן את הרישום?

תמר קלהורה:

אם בעל הרישיון לא תיקן, הוא עושה עוולה וחשוף לעיצום כספי. הוא חייב לעשות את זה.

סעיף 31 מסדיר את תיקון המידע ונכון להיום הפרוצדורה היא הכנסת תיקון רק בעקבות תלונה של לקוח. אם ללקוח לא נתנו אשראי או יקרו לו את האשראי בעקבות דוח אשראי שנתקבל עליו, וחייבים לומר לו את זה על-פי חוק, והוא סבור שזה מבוסס על מידע שגוי, עליו ללכת לבעל הרישיון, לראות מה יש בתיק ואז להתלונן, ובעל הרישיון צריך לברר וכולי.

השאלה מה קורה אם מקור המידע מגלה ביוזמתו את הטעות, או שהמידע תוקן. "שונה בהתאם להוראות חיקוק" מתייחס למשל להוראת השעה בעניין חוק שיקים ללא כיסוי שנקבעה בעקבות המלחמה, שאמרו שלא יביאו בחשבון שיקים שלא היה להם כיסוי כתוצאה מן המלחמה. לגביהם היה צריך לשנות את מה שנקבע בחוק שיקים ללא כיסוי, לרבות לגבי התראות שיקים.

אנחנו רוצים לקבוע שאם המידע של מקור המידע לגבי לקוח מתברר למקור המידע כלא נכון, לא בעקבות תלונה, אלא כי גילה לאחר ביקורת שעשה אצלו, או כי מישהו אמר לו, או כי החוק השתנה ולכן המידע צריך להיות מתוקן, שהוא יעביר את זה לבעל הרישיון. לא לחכות לתלונה של הלקוח, לא לחכות שזה יופיע בדוח ויכתים את שמו, אלא מקור המידע יודע כי נפלה טעות. אחר-כך יפעלו בהתאם לפרוצדורה שקיימת כבר, כלומר המידע יתוקן בדוח ויופץ הלאה. זה חשוב מאוד.

אתי בנדלר:

בעקבות הערתו של חבר הכנסת דוד טל, אני רוצה להפנות תשומת הלב לסעיף 42(א) של החוק העיקרי, שעניינו עיצומים כספיים. פסקה (4) שבו מאפשרת הטלת עיצום כספי אם אדם "לא פעל בהתאם להוראה מהוראות סעיף 31(ב) עד (ו)". עכשיו משהוסף סעיף קטן (ז), מן הראוי להוסיף ולתקן גם את סעיף 42.

דן אבנון:

אנחנו כמובן לא מתנגדים לתיקון הזה כי הרי מטרתנו שהמידע יהיה מדויק, ואם נפלה טעות, לא משנה מי גילה אותה, צריך לתקן אותה. אבל הסעיף הזה מפנה להוראות סעיף קטן 31(ו) שמחייב את בעל הרישיון להודיע לכל מי שקיבל את המידע במשך שישה החודשים האחרונים, ואת זה אנחנו מבקשים לתקן.

החוק הזה בנוי כולו על מידע עדכני ועל כך שהרלוונטיות חיונית. כאשר אנחנו נתקלים בטעויות ובצורך לתקן ומתחילים לשלוח הודעות למי שקיבל לפני חצי שנה מידע אודות אדם פלוני, הם לא מבינים מה קיבלו, לא מבינים למה קיבלו. זה יוצר מטרד, גם מבחינת היקף ההודעות שצריך לשלוח, גם אצל המקבלים שלא מבינים מה רוצים מהם. זה לא רלוונטי. אם מישהו קיבל מידע לפני חצי שנה ואני שולח לו עכשיו מידע שלגבי אותו אדם השתנה דבר מה, הוא כבר לא מכיר את אותו אדם, זה לא רלוונטי לגביו. לכן אנחנו מבקשים לקצר את התקופה שבסעיף קטן (ו) מ-6 חודשים לתקופה קצרה יותר באופן משמעותי.

תמר קלהורה:

אנחנו סבורים שלא צריך לשנות את זה.

אתי בנדלר:

בסעיף 31 נקבע תוך איזו תקופה צריך לשלוח דוח אשראי מתוקן אם נתגלתה טעות.

יעל כהן-שאואט:

ולמי לשלוח.

דן אבנון:

מישהו ביקש משכנתה וביקשו אודותיו דוח, והוא קיבל תשובה שלילית או חיובית. אחרי חצי שנה אני שולח לאותו בנק למשכנתאות מכתב: "אתה זוכר ששלחת אליי שאילתה לפני חצי שנה על אודות אדם פלוני? בינתיים השתנה לגביו פרט מסוים". זה לא רלוונטי.

אתי בנדלר:

אולי בסופו של דבר הוא הצליח לשכנע את הבנק למשכנתאות לתת לו משכנתה, אבל בריבית גבוהה יותר מאשר היה מקבל לולא הדוח המוטעה.

דן אבנון:

תראי לי בנק שיתקן ריבית בדיעבד, ועוד לרעתו.

היו"ר גלעד ארדן:

ואם באותו זמן הבנק לא נתן לו משכנתה, או שעשו לו בעיות ולכן לא קנה את הדירה, ובינתיים השתפר מצבו והוא חזר לאותו בנק אחרי מספר חודשים. למה שהמידע אודותיו לא יהיה מעודכן?

דן אבנון:

הבנק במילא יבקש דוח עדכני. אף אחד לא יסתמך על דוח שניתן לפני חצי שנה. הבנק מבקש תמיד דוחות און-ליין.

אתי בנדלר:

אין ספק שצריך לשלוח לאדם עצמו דוח מתוקן. ייתכן שצריך לשאול אותו אם הוא מעוניין שיעבירו את הדוח המתוקן גם לגורם שביקש בזמנו מידע אודותיו.

היו"ר גלעד ארדן:

עד היום הדוח עלה דולר בערך?

קריאה:

אני לא מכיר את המחירים, אבל הם נמוכים מאוד.

היו"ר גלעד ארדן:

וכמה הדוח יעלה אחרי שנתקן את החוק? התיקון בחוק יעלה את ערך הדוחות שלכם מן הסתם.

דן קרני:

אם המחיר יהיה גבוה מדי, לא יקנו.

תמר קלהורה:

התקופה שנקבעה לתיקון מידע שגוי והודעה על התיקון נועדה להבטיח שבאמת כל מי שיכול לשלול אשראי או לייקר אותו יידע שהיתה טעות. החיים מזמנים אלף ואחד מקרים. ייתכן שמה שלא רלוונטי היום יהיה רלוונטי מחר. זה לא קשור לעובדה שמבקשים מכם דוח מעודכן. צריך לתקן את הטעות.

היו"ר גלעד ארדן:

לא נשנה את זה היום.

אריה כהן:

אני מנהל אגף הוצאה לפועל ארצי בהנהלת בתי-המשפט, אחראי על הוצאה לפועל בארץ.

ראשית, אנחנו רואים חשיבות לחוק והיינו גם שותפים ומעורבים בכל תהליכי החקיקה. אין לנו גם התנגדות לתיקון של הסעיף הזה בחוק. אבל יש לנו בעיה טכנית כי מערכת ההוצאה לפועל נמצאת היום בשדרוג של המחשוב, כאשר רק לקראת סוף 2008 יסתיים הטיפול במערכת הנוכחית. עד אז לא ניתן למעשה להכניס שום שינוי. המשמעות של השינוי הזה כבדה מאוד ולא ניתן לבצע אותה במערכת הנוכחית עד סוף שנת 2008.

היו"ר גלעד ארדן:

צר לי על כך, אני מצטער מאוד. אז תקחו כוח-אדם וכל אימת שיידרש תיקון יעשו את זה בצורה לא ממוחשבת וישלחו הודעות ידניות. הרי אתם לא מתחייבים גם על 2008. משרד המשפטים, מערכת בתי-המשפט מפרה חוקים אחרים שהיו צריכים להיכנס לתוקף, גם כן בשל שדרוג מערכת המחשוב. תקחו ספקים שיעשו שדרוג מהר יותר, או תקחו כוח-אדם זמני שיפתור לכם את הבעיות האלה.

אריה כהן:

צריך להבין שאין שליטה במערכת. העדכונים מבוצעים היום באופן אוטומטי.

היו"ר גלעד ארדן:

מה אתה מציע? שאדם שהיתה החלטה לגביו בבית-משפט לא יצטרך להודיע להוצאה לפועל שמצבו השתנה?

אריה כהן:

כאשר פונים אלינו ומודיעים על שינוי אנחנו כן עושים היום שינוי. כאשר אנחנו מודעים לשינוי, שקיימת בעיה, אנחנו כן עושים שינוי. אבל אין לנו אפשרות, ב-3.2 מיליון תיקים שפתוחים במערכת ההוצאה לפועל, לעשות שינוי ועדכון בכלם באופן ידני.

היו"ר גלעד ארדן:

לא על כולם מתבקש מידע.

אריה כהן :

נכון, אבל למבקש מידע אין אפשרות לדעת בכל רגע נתון מכיוון שחלק מהתהליכים מבוצעים באופן אוטומטי. אנחנו לא יכולים במערכת הנוכחית לעשות את זה עד סוף 2008. נוכל להיערך לזה במערכת המחשוב החדשה שלנו כי אנו מבינים את חשיבות הנושא, אבל לא נוכל לעשות את זה קודם לכן.

היו"ר גלעד ארדן :

העליתם את זה בדיונים בממשלה על הצעת החוק?

תמר קלהורה :

שמעתי על כך לראשונה הבוקר.

היו"ר גלעד ארדן :

אני מעלה להצבעה את סעיף 3 בנוסחו המקורי. מי בעד? י נגד?

הצבעה

בעד סעיף 3 להצעת החוק (תיקון סעיף 31 לחוק העיקרי) – 1

נגד – אין

נמנעים – אין

הסעיף נתקבל.

היו"ר גלעד ארדן :

סעיף 3 נתקבל.

תמר קלהורה :

סעיף 4 – תיקון סעיף 42 לחוק העיקרי

"בסעיף 42(א) לחוק העיקרי, אחרי פסקה (4) יבוא :

"(5) יצר דירוג אשראי שלא לפי הוראת סעיף 26".

סעיף 42 הוא סעיף העיצום הכספי. במסגרת התיקונים לתקנות אנו מתכוונים להביא גם תקנות שיעסקו בעקרונות של דירוג אשראי. ניכנס לפרטים, אבל לא ניכנס לנוסחאות שכל בעל רישיון קובע לעצמו. אנחנו נקבע את הפרמטרים העקרוניים. אם בעל רישיון יעשה דירוג אשראי המנוגד לאותם פרמטרים, אני כבר יכולה לומר שבטיוטה שיש לנו – ובזה לא צפוי לחול שינוי – לא נאפשר לבעלי הרישיונות להביא בחשבון נתונים על לאומיותו של אדם, למשל, זה נתון לא רלוונטי לצורך דירוג האשראי. אם בביקורות שיעשה הרשם נגלה שנתון כזה כן נכנס כפרמטר - -

משה ברדוגו :

אנחנו לא אוספים מידע כזה, לא יכולים לאסוף את זה.

תמר קלהורה :

אם נגלה שיעשה דירוג בניגוד להוראות התקנות, אנחנו רוצים לאפשר עיצום כספי.

בעקבות ההערה של היועצת המשפטית של הוועדה נשנה במקצת את סעיף 4. היא העירה שצריך לתקן את סעיף 42(א), את פסקה (4), הקובעת : "לא פעל בהתאם להוראה מהוראות סעיף 31(ב) עד (ו)". צריך לומר : "... מהוראות סעיף 31(ב) עד (ז)".

אני מציעה שסעיף 4 יאמר כדלקמן: "בסעיף 42(א) לחוק העיקרי – (א) בפסקה (4), במקום "ו" יבוא "ז" – כדי שאפשר יהיה להטיל עיצום כספי על בעל רישיון שלא יעמוד בתיקון; (ב) אחרי פסקה (4) יבוא: "5) יצר דירוג אשראי שלא לפי הוראת סעיף 26"."

היו"ר גלעד ארדן:

אבל אל תטילו עוד עיצום כספי על ההוצאה לפועל. דרך אגב, מר כהן, מכיוון שהחוק ייכנס לתוקף בעוד 9 חודשים, והשר יכול למשוך את זה עוד 3 חודשים, אנחנו כבר מגיעים לא רחוק מדצמבר 2008, אז אם קצת יתאמצו – זה פער של 4 חודשים בסך הכול.

אריה כהן:

ב-2008 תיכנס המערכת החדשה לפעולה. לא ניתן לעשות שום שינויים בתוך המערכת הקיימת עכשיו. רק אחרי דצמבר 2008 נוכל להכניס את התיקון הזה במערכת החדשה, ולא במהלך תקופת שדרוג המערכת.

היו"ר גלעד ארדן:

אבל זה ייכנס לתוקף רק בעוד שנה.

אריה כהן:

בעוד שנה המערכת תותקן, וייקח עוד זמן לפתח את הנושא החדש הזה. זה שינוי משמעותי מאוד.

היו"ר גלעד ארדן:

צר לי.

אני מעלה להצבעה את סעיף 4 כפי שקראה עו"ד קלהורה, עם התוספת. מי בעד? מי נגד?

הצבעה

בעד סעיף 4 להצעת החוק (תיקון סעיף 42 לחוק העיקרי) בנוסח שהוקרא – 1
נגד – אין
נמנעים – אין
הסעיף נתקבל.

היו"ר גלעד ארדן:

סעיף 4 נתקבל.

תמר קלהורה:

סעיף 5 – תחילה

"(א) תחילתו של חוק זה תשעה חודשים מיום פרסומו.

(ב) השר, באישור הוועדה, רשאי בצו לדחות את תחילתו של החוק לתקופה נוספת שיקבע, ושלא תעלה על שלושה חודשים."

אתי בנדלר:

אין כאן התניה בין סעיף התחילה ובין כניסתו לתוקף של תקנות.

תמר קלהורה:

נדמה לי שכך עשינו בחוק העיקרי, משם לקחתי את זה.

אתי בנדלר:

בחוק העיקרי במקביל היה סעיף שקבע: "תקנות ראשונות הדרושות להפעלת החוק והטעונות אישור ועדה יובאו לאישורה עד ליום...".

תמר קלהורה:

ותיקנו את התאריך בכל פעם מחדש.

אתי בנדלר:

על כל פנים, יצרנו קורלציה בין חובת התקנת תקנות ובין סעיף התחילה. אני לא יודעת אם כדאי להגביל כאן את מועד התחילה. הייתי אומרת: "(א) תחילתו של חוק זה תשעה חודשים מיום פרסומו. (ב) השר, באישור הוועדה, רשאי בצו לדחות את תחילתו של החוק לתקופה נוספת שיקבע, ובתנאי שתחילת החוק תהא לא לפני שהותקנו תקנות לפי סעיפים...".

דן אבנון:

אז למה לקבוע בכלל "9 חודשים"? שתחילת החוק תהיה כאשר יובאו התקנות.

אתי בנדלר:

לא, אני כתפיסת עולם מתנגדת באופן מוחלט לכך ששר יקבע בתקנות מועד תחילה של חוק שהכנסת מחוקקת. לכאורה יכול השר לעולם לא להתקין תקנות ולגרום לכך שחוק שהכנסת חוקקה לא ייכנס לתוקפו אף פעם.

דן אבנון:

כך יקרה עכשיו אם את מתנה את זה בתקנות.

אתי בנדלר:

במידה מסוימת. כרגע יש חוק שעומד בתוקפו, רק התיקונים יהיו תלויים בתקנות.

תמר קלהורה:

אולי נוסיף סעיף קטן (ג) ונאמר מתי השר צריך להביא תקנות? יש לך רעיון למועד? כפי שאמרתי, אין טעם שנכניס את התיקון לתוקף לפני שהפרטים יוסדרו בתקנות. הלינקג' הזה מלכתחילה נעשה בחוק העיקרי כי בלי הפרטים בתקנות אין חוק בעצם, וזה נכון גם לגבי התיקון. השאלה איך לנסח את זה. הניסיון לימד אותנו שכל אימת שקבענו תאריך נדרשנו לשנות אותו.

אתי בנדלר:

השאלה אם אתם רוצים להגביל את עצמכם בתקופת הארכה מקסימלית של שלושה חודשים, כי בחוק העיקרי משנקבעה תקופת הגבלה פעמיים תיקנו את החוק כדי להאריך את המועד.

תמר קלהורה:

לא הייתי רוצה שכך יהיה גם כעת.

אתי בנדלר:

האם הסיבה היחידה לדחיית תחילת החוק היא היעדר קיומן של תקנות, או יכולים להיות נימוקים שונים, כמו למשל היערכות ההוצאה לפועל?

תמר קלהורה :

למעשה זה מה שההוצאה לפועל רצתה. אני מקווה שנוכל לדבר עם ההוצאה לפועל ולהגיע איתם להבנה על פתרון זמני כלשהו עד שמערכת המחשוב החדשה שלהם תיכנס לתוקף.

רפי רוס :

יש להביא בחשבון שגם גופים אחרים צריכים להתאים עצמם ולהתארגן וצריך פרק זמן סביר להיערכות.

תמר קלהורה :

לכן אמרנו מלכתחילה : 9 חודשים ועוד 3 חודשים.

רפי רוס :

השאלה מתי יוגשו התקנות כי עד אז אי אפשר להתחיל לפתח כלום.

תמר קלהורה :

התקנות במילא לא ייכנסו לתוקף לפני שיאושרו ויתפרסמו.

דן קרני :

זה ייקח לפחות שנה, לפני כן לא יקרה כלום.

תמר קלהורה :

התקנות לא יובאו לכאן לפני מושב החורף.

רפי רוס :

צריך לפחות לקבוע שיהיה די זמן להיערכות בין אישור התקנות ובין תחילת התוקף שלהן.

אמנון כהן :

התחילה בסדר : 9 חודשים ועוד 3 חודשים, והכול ייכנס לתוקף רק לאחר אישור התקנות.

אתי בנדלר :

אני מחפשת פתרון לעניין הזה : "לא הותקנו תקנות בהתאם להוראות סעיפים ... כנוסחן בחוק זה, ידחה השר" – לא "רשאי", כי זה חובה – "באישור ועדת הכלכלה את מועד התחילה".

תמר קלהורה :

אולי כן נקבע תאריך, אבל לא בתחילת אוקטובר. אני רוצה להביא את התקנות עוד קודם לכן אבל חוששת שאם נכתוב "אוקטובר" נידרש להגיע לוועדה ולבקש להאריך את המועד.

אמנון כהן :

לא צריך לקבוע תאריך. די לכתוב 9 חודשים פלוס 3 חודשים. אם זה לא יהיה מוכן עד אז, יידחה התאריך באישור ועדת הכלכלה.

היו"ר גלעד ארדן:

בחוק שירות נתוני אשראי "הוועדה" מוגדרת כ"וועדה משותפת של וועדת החוקה, חוק ומשפט וועדת הכלכלה". אנחנו רוצים לשנות את זה ל"וועדת הכלכלה".

תמר קלהורה:

כתוב בסעיף 1 בחוק, בהגדרה: "... כל עוד לא קבעה ועדת הכנסת ועדה אחרת".

היו"ר גלעד ארדן:

אבל זה דורש סתם הליך מסורבל.

תמר קלהורה:

זה לא מסורבל בכלל. אז ביקשנו מוועדת הכנסת שתעביר את זה לוועדת הכלכלה.

לאה ורון:

אומר לך היושב-ראש שבהזדמנות הזאת הוא מבקש לשנות את הגדרת "הוועדה".

אתי בנדלר:

השאלה אם יש מקום. אנחנו מדברים על התקנות. על החוק, זה ברור.

היו"ר גלעד ארדן:

אפשר להכניס את זה כתיקון כאן.

תמר קלהורה:

זה עבד בסדר גמור בעת חקיקת החוק העיקרי. לא היה צורך בזה, לא היה שום סרבול.

אתי בנדלר:

אם אתה מציע את זה, תעמיד את זה להצבעה.

היו"ר גלעד ארדן:

למה צריך כל פעם לעבור דרך ועדת הכנסת בעניין הזה?

אמנון כהן:

ואז יושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט יגיד: אני כן רוצה לתת את הדעת להצעת החוק או לתקנות.

היו"ר גלעד ארדן:

זה יכול ליצור סרבול, כפי שאמר חבר הכנסת אמנון כהן.

תמר קלהורה:

אבל יתכן שנביא תקנות וועדת החוקה, חוק ומשפט תסבור שעליה להיות מעורבת בזה.

אתי בנדלר :

חבר הכנסת ארדן מציע שזה יהיה "ועדת הכלכלה". עד כה ראינו שבישיבות המשותפות לאישור התקנות, בפועל ההשתתפות היתה – ותקנו אותי אם אני טועה – בעיקר של חברי ועדת הכלכלה.

היו"ר גלעד ארדן :

זה לטובת העניין. אני לא אהיה אז יושב-ראש ועדת הכלכלה כנראה, אבל ייתכן שיושב-ראש ועדת החוקה, חוק ומשפט כן ירצה להיות מעורב, אז למה להתחיל בעניין זה מריבה? ואז לא יהיה נעים ויתחילו להרכיב ועדה משותפת.

אמנון כהן :

נקבל החלטה בהצבעה.

היו"ר גלעד ארדן :

נעלה להצבעה את תיקון סעיף 1 בחוק שירות נתוני אשראי, בהגדרת "הוועדה": "במקום "הוועדה המשותפת של ועדת הכלכלה וועדת החוקה, חוק ומשפט, כל עוד לא קבעה ועדת הכנסת ועדה אחרת" יבוא "ועדת הכלכלה". מי בעד? מי נגד?

הצבעה

בעד תיקון הגדרת "הוועדה" בסעיף 1 לחוק העיקרי, כפי שהוקראה – 2

נגד – אין

נמנעים – אין

תיקון הסעיף נתקבל.

היו"ר גלעד ארדן :

תיקון סעיף 1 נתקבל.

אתי בנדלר :

הצעתי כרגע לעו"ד קלהורה נוסח לסעיף התחילה, למרות שאני בעצמי לא לגמרי שלמה עם זה: "כל עוד לא הותקנו תקנות בהתאם להוראות סעיפים...". וכאן צריך למנות את הסעיפים כנוסחם בחוק זה, "ידחה השר, באישור ועדת הכלכלה, את מועד התחילה".

אמנון כהן :

בסדר. לא צריך יותר שום דבר.

היו"ר גלעד ארדן :

לכמה זמן?

אתי בנדלר :

נניח שתקבע "בתקופה שלא תעלה על ארבעה חודשים" והתקנות לא יותקנו, אז מה יהיה? לכן יש לי בעיה עם סעיף התחילה. בניגוד לעמדתי שתמיד צריך להגביל את זה, כאן יש קושי.

תמר קלהורה :

זה עדיף על הנוסח שהיה בעת חקיקת החוק המקורי, כי אז נדרשנו פעמיים לבוא לוועדה ולבקש לתקן את החוק, וזה היה צריך לעבור תסקיר הצעת חוק. זה פתרון מוצלח יותר.

אתי בנדלר :

"ידחה השר בצו", כמובן.

היו"ר גלעד ארדן :

אני מעלה להצבעה את סעיף התחילה. מי בעד? מי נגד?

הצבעה

בעד סעיף 5 להצעת החוק בנוסח שקראה היועצת המשפטית של הוועדה – 2

נגד – אין
נמנעים – אין
הסעיף נתקבל.

היו"ר גלעד ארדן :

סעיף התחילה נתקבל.

אתי בנדלר :

מדובר על תקנות לפי סעיף 19 בעיקר. יש עוד משהו רלוונטי? מדובר על סעיפים שתוקנו כאן שאינם סעיפי טכניים אלא מהותיים.

תמר קלהורה :

יהיו עוד סעיפים רבים, יהיו גם סעיפים חדשים בתקנות ואני אביא הכול לאישור הוועדה. למשל הפרק של דירוג אשראי עדיין לא קיים וצריך להמציא אותו. אני אבדוק אילו עוד סעיפים צריכים להיכלל. דירוג אשראי כמדומני הוא סעיף 26 לחוק. אכתוב לך את רשימת הסעיפים: סעיף 19, סעיף 26.

אתי בנדלר :

סעיף 26 לא תוקן עכשיו.

תמר קלהורה :

התקנות יכללו סעיפים נוספים, התיקון כולל דברים נוספים על הצעת החוק שלפנינו.

אתי בנדלר :

אדוני היושב-ראש, כלומר אתה מתנה את תחילת החוק המתקן בהתקנת תקנות לפי הסעיפים המהותיים שבחוק, חלקם בנוסח שתוקן בחוק זה.

היו"ר גלעד ארדן :

כן. תודה רבה. הישיבה נעולה.

הישיבה ננעלה בשעה 11:35